

Î N C H E I E R E

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Sorochin Iuri,

în cauza civilă la cererea înaintată de Sorochin Iuri împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare a cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Sorochin Iuri, fiind menținută hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La 20 iulie 2020, Sorochin Iuri s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare a cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 14 decembrie 2015, a depus la Judecătoria Chișinău, sectorul Râșcani o cerere de chemare în judecată cu privire la rezoluțiunea contractului, cu repunerea părților la poziția inițială, încasarea sumelor și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 august 2018 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, s-a respins integral acțiunea lui Sorochin Iuri împotriva lui Istrati Fiodor privind rezoluțiunea contractului cu repunerea părților la poziția inițială, încasarea sumelor și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 05 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Sorochin Iuri și s-a menținut hotărârea din 03 august 2018 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, pronunțată în cauza civilă la acțiunea lui Sorochin Iuri împotriva lui Istrati Fiodor privind rezoluțiunea contractului cu repunerea părților la poziția inițială, încasarea sumelor și compensarea cheltuielilor de judecată.

Totodată, prin încheierea din 22 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a declarat inadmisibil recursul înaintat de Sorochin Iuri.

Potrivit reclamantului, instanța de judecată a tergiversat examinarea cauzei cu aproximativ 5 ani mai mult decât prevede Legea nr. 87.

Astfel, potrivit Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în baza art. 4 alin. (1), cât și art. 5 alin. (1), sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral, îi revine Ministerului Justiției al Republicii Moldova, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată, îi revine reclamantului.

Reieșind din cele expuse, reclamantul Sorochin Iuri a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral în mărime de 140 000,00 lei.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Iuri Sorochin împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare a cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral, fiind constatat faptul încălcării termenului rezonabil și încasată suma de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile reclamantului fiind respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Sorochin Iuri, fiind menținută hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că, potrivit raportului motivat prezentat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, s-a constatat cu certitudine tergiversarea examinării cauzei pentru o perioadă de peste 5 ani, cauza neprezentând un grad înalt de dificultate.

La 07 octombrie 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar au fost invocate motive și circumstanțe similare celor din cererea apel.

La 21 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Sorochin Iuri a declarat recurs (semnat electronic) împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii. O cerere cu același conținut, semnată olograf, a fost înregistrată la 02 decembrie 2021.

În motivarea recursului a indicat faptul că instanțele inferioare au apreciat eronat cunatumul prejudiciului moral.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Sorochin Iuri sunt neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 30 iunie 2021 și expediată participanților la proces prin poșta electronică la 23 septembrie 2021 (f.d. 197, vol. I). Astfel, având în vedere faptul că recursurile declarate împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost înregistrate la 07 octombrie 2021 și 21 noiembrie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acestea se consideră declarate în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere

faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs înaintate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Sorochin Iuri.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Sorochin Iuri.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Svetlana Filincova